

แม่ผู้ให้อภัย

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على سيد المرسلين ، محمد خاتم

الأنبياء والمرسلين ، وعلى آله وصحبه وأتباعه أجمعين ، أما بعد :

วันที่ 12 สิงหาคม ของทุกปี ประชาชนคนไทยทราบกันดีว่า เป็นวันแม่แห่งชาติ คือ วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ “ แม่แห่งแผ่นดิน ” พสกนิกรของพระองค์ไม่เชื่อเหล่าเผ่ากอ หรือนับถือศาสนาใด ต่างสำนึกเหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง ได้แก่การนึกถึง “ แม่ ” ทั้ง ๆ ที่ตลอดปีต่างก็รำลึกถึงแม่อยู่ตลอด แต่ในวันที่ 12 สิงหาคมนี้ จะต้องกระทำกิจกรรมเสริมกว่าปกติ กล่าวคือ นอกเหนือจะต้องทำดีต่อแม่ของตนเองแล้ว ยังต้องทำดีต่อแม่แห่งแผ่นดินด้วย และสำหรับปีนี้ วันที่ 12 สิงหาคม นอกจากจะเป็นวันแม่แห่งชาติ ของแม่แห่งแผ่นดินแล้ว ยังเป็นแม่ผู้อภัยทานด้วย หมายความว่า “ แม่ ” ต้องให้อภัยแก่ลูกเสมอ ไม่ว่าลูกจะทำความผิดใดในวันล่วงแล้ว

คำว่าแม่เป็นคำแรกที่มีมนุษย์พูด แสดงให้เห็นว่า “ แม่ ” เป็นคำที่มนุษย์รู้จักเอ่ยนามก่อนคำใด ๆ คำว่าแม่ ภาษาหรับ เรียกว่า “ อัลอุมม ” ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญต่อ “ คำว่าแม่ ” เป็นกรณีพิเศษ เช่น พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นพระคัมภีร์สูงสุด ที่มีคนอ่านทุกวัน ๆ วันละ ไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านคน แต่มีบทหนึ่งเมื่อต้องปฏิบัติศาสนกิจ จำเป็นต้องอ่านบทที่ว้านั้นคือ “ อัลฟาติฮะห์ ” อิสลามถือว่าบทนี้ คือ “ แม่ ” แห่งอัลกุรอานหรือเรียกว่า “ อุมมุลกุรอาน ”

เวลานักประวัติศาสตร์ จะเรียกผู้นำอัจฉริยะอย่าง “ สาวกฮุมร์ รอฎียัลลอฮูอันฮู ” จะเรียกว่า “ อะมีร์ฮุมมิน ” ผู้นำแห่งศรัทธาชน แต่ถ้าเป็นสตรีหมายเลขหนึ่งในหมู่อิสลามิกชน จะเรียกว่า “ อุมมุลฮุมมิน ” มารดาแห่งศรัทธาชน ได้แก่บรรดาภริยาของท่านนบีมุฮัมมัด ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ดังนั้น คำว่า แม่ หรือ มารดา ย่อมมีความหมายที่อยู่ระดับผู้นำทั้งสิ้น

แม้เรื่องที่เป็นบาปใหญ่ หรือหัวใจแห่งบาปทั้งปวง ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ยังเรียกว่าแม่ เช่นกัน เช่น ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เรียกสุร่ายาเมา ซึ่งเป็นบาปหนักสำหรับผู้ดื่ม ว่า

الْخَمْرُ أُمُّ الْخَبَائِثِ

“ สุราคือ แม่แห่งความชั่วทั้งปวง ”

ที่น่าเรื่องนี้มาอ้าง ก็เพราะต้องการจะสื่อให้ทราบว่า คำว่า “ แม่ ” มีความสำคัญสูงสุด นี่ เป็นเพียงการใช้ภาษากับสิ่งที่มีความสำคัญ แต่ถ้าจะมองในมุมของกฎธรรมชาติแห่งความเป็นแม่ ย่อมจะเห็นว่ามีค่าสำคัญที่มีอาจปฏิเสธได้เด็ดขาด ข้อเท็จจริงเรื่องนี้ คนที่เคยผ่านความเป็นแม่มา หรือคนที่เคยผ่านความเป็นลูกที่มีลูกต่อมา ย่อมเห็นความชัดเจนในความสำคัญของการเป็นแม่แน่นอน

ทั้งพ่อและแม่มีความสำคัญสำหรับลูกที่สุด และที่สุดของที่สุดคือ “ แม่ ” เพราะแม่ให้ทุกอย่างกับลูกตั้งแต่ต้น เมื่อเริ่มตั้งครรภ์แม่ต้องทนกับสรีระที่พองใหญ่ขึ้น ต้องรับประทานอาหารที่ไม่มีผลกระทบต่อลูกในท้อง จะเดิน จะนั่ง จะนอน ต้องระวังทุกการเคลื่อนไหวไม่ให้เป็นอันตรายต่อลูก เวลาคลอดต้องเสี่ยงกับชีวิต เพราะการคลอดบุตรเป็นความเจ็บปวดที่มีอาจบอกใครได้ แม้จะเจ็บปวดปางตาย ครั้นเห็นหน้าลูก ความเจ็บนั้นก็หายไปเป็นปลิดทิ้ง ไม่เคยโทษลูกเลยว่าที่แม่เจ็บอยู่นี้เป็นเพราะลูก การเลี้ยงดู เอาใจใส่แต่ด้วยเยาว์จะยากลำบาก แคไหนเพียงไร แม่ก็อภัยให้ได้ทุกครั้งและทุกเรื่อง

ศาสนาอิสลาม เห็นสัจธรรมข้อนี้จึงให้น้ำหนัก “ แม่ ” มากกว่าพ่อ ดังคำหะดีษของท่านนบีมุฮัมมัด ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ความว่า

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي ؟ قَالَ : أُمُّكَ قَالَ : ثُمَّ مَنْ ؟ قَالَ : أُمُّكَ ، قَالَ : ثُمَّ مَنْ ؟ قَالَ : ثُمَّ مَنْ ؟ قَالَ : أَبُوكَ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ

จากอะบีฮุร็อยเราะห์ รอฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่า “ มีชายคนหนึ่งมาถามท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ว่า : โอ้ ศาสนทูตแห่งอัลเลาะห์ ใครที่ฉันควรจะใกล้ชิดมากที่สุด ? ” ท่านตอบว่า “ มารดาของเจ้า ” “ แล้วใครอีก ? ” เขาถามต่อ ท่านตอบว่า “ มารดาของเจ้า ” เขาถามอีกว่า “ แล้วใครอีกเล่า ” ท่านตอบว่า “ ก็มารดาเจ้าน่ะแหละ ” และเขาถามต่อว่า “ แล้วใครเล่าต่อจากนั้น ” ท่านตอบว่า “ บิดาของเจ้าสิ ” (บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม)

ในความเป็นแม่ ดังที่กล่าวแล้วว่า ให้อภัยต่อลูกเสมอ ไม่ว่าลูกจะทำความผิดร้ายแรงแค่ไหน มีเรื่องเล่าในสมัยท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซึ่งเล่าโดยอับดุลเลาะห์ อิบน์อะบีอาฟา ขอนำเสนอให้เป็นอุทาหรณ์ดังนี้

“ พวกเราอยู่พร้อมกับท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มีคนหนึ่งมา แล้วกล่าวว่า โอ้ศาสนาทูตแห่งอัลเลาะห์ มีเด็กหนุ่มคนหนึ่ง เป็นคนดีมาก กำลังเจ็บหนัก มีคนสอนเขาว่า : เจ้าจงกล่าว ลาอิลาฮะอิลลัลเลาะห์ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลเลาะห์) แต่เด็กหนุ่มคนนั้นมีอาจกล่าวได้ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงลุกขึ้นพร้อมกับพวกเรา ไปยังบ้านของเด็กหนุ่มคนดังกล่าว เมื่อไปถึง ท่านกล่าวว่า : “ เจ้าจงกล่าว ลาอิลาฮะอิลลัลเลาะห์ ” เด็กคนนั้นพูดว่า : ฉันไม่สามารถจะกล่าวคำนั้นได้ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงสอบถามว่า “ เป็น

เพราะอะไร ? ” ได้รับคำตอบว่า เด็กหนุ่มคนนี้ แม้จะชอบทำดี แต่เขาก็ได้ทรยศกับมารดาของเขา ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงถามว่า : **“ แล้วมารดาเขายังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ? ”** มีคนตอบว่า ยังมีชีวิตอยู่ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงสั่งว่า **“ จงไปตามมารดาเด็กคนนี้ มา ”** ครั้น มารดาเขามาถึง ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ถามว่า **“ นี่..เป็นลูกชายท่าน ไซ้ไหม ? ”** นางตอบว่า ไซ้ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงบอกแก่นางว่า **“ หากจะก่อไฟกองใหญ่ ๆ แล้วเผาลูกของท่าน ท่านจะว่าอย่างไร ? ”** นางนิ่งอึ้งสักครู่ ก็มีคนหนึ่ง ณ ที่นั้น กล่าวแก่แม่ของเด็กคนนั้นว่า หากท่านจะช่วยเหลือลูกของท่านก็ได้นะ พวกเราจะไม่เผาเขาหรอก แต่ถ้าท่านไม่ยอมช่วยเหลือ พวกเราก็จะต้องเผาเด็กคนนี้ แล้วท่านจะช่วยเหลือลูกท่านใหม่ล่ะ ? เมื่อนางได้ฟังเช่นนั้น นางรีบกล่าวแก่ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ว่า ถ้าอย่างนั้นฉันจะช่วยเหลือลูกของฉัน แต่จะให้ฉันช่วยแบบไหนล่ะ ? ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงแนะนำว่า **“ ท่านต้องให้คำยืนยันกับอัลเลาะห์ และยืนยันต่อหน้าฉันว่า ท่านได้ให้อภัยแก่ลูกของท่านคนนี้ ”** นางจึงกล่าวว่า ข้าแต่อัลเลาะห์ ข้า ฯ ขอยืนยันต่อพระองค์ และขอยืนยันต่อศาสนทูตของพระองค์ว่า ฉันยินดีให้อภัยให้แก่ลูกของฉันแล้ว ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงหันไปกล่าวแก่เด็กหนุ่มคนนั้นว่า **“ เจ้าเด็กน้อย เจ้าจงกล่าวลาอิลาฮะฮิลัลเลาะห์ชิ ”** เด็กคนนั้น กล่าวทันทีว่าลาอิลาฮะฮิลัลเลาะห์ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จึงกล่าวว่า **“ การสรรเสริญ เป็นสิทธิของอัลเลาะห์ พระผู้ซึ่งทรงบันดาลให้เด็กคนนี้ปลอดภัยจากไฟนรก ”**

จากเรื่องดังกล่าว เห็นได้ชัดเจนว่า ความรักของแม่ที่มีต่อลูกนั้นยิ่งใหญ่นัก ไม่ว่าลูกจะทรยศ ทำร้ายตนทั้งจิตใจและร่างกายอย่างไร แม่ก็อภัยให้ได้เสมอ เพราะไม่มีแม่คนใดที่เห็นลูกอยู่ในอันตรายแล้วจะไม่เมินเฉยได้ อีกประการหนึ่งก็คือ การอภัยของแม่เท่านั้นจะทำให้ลูกพ้นจากความผิดได้

ดังนั้น ลูกจึงอยู่ในกำมือของแม่อย่างแท้จริง จะป็นให้ดีกว่าได้ จะป็นให้ชั่วก็ได้ เพราะท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เคยกล่าวไว้ความว่า

كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ يَهُودَانِهِ أَوْ يَنْصَرَانِهِ أَوْ يَمَجْسَانِهِ

“ ลูกทุกคนนั้นถูกกำเนิดมาในธรรมชาติที่ดี พ่อแม่จะทำให้เขาเป็นยะฮูดี หรือนัศรอની หรือมะญซี ”

และถ้าลูกจะได้สวรรค์ทั้งดุญาและอาคิเราะห์ ต้องทำดีต่อแม่ เพราะท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ

“ สวรรค์นั้น อยู่ใต้ฝ่าเท้าของมารดา ”

